

احداث دهکده ورزشهای آبی- ساحلی ایران در چابهار گامی برای توسعه جنوب شرق ایران

عطاء اله قره چاهی^۱، افسانه نصیری^۲

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار

^۲ کارشناس ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

چکیده

در این مقاله با بررسی پتانسیل ها و جاذبه های گردشگری طبیعی سواحل جنوبی ایران، مشرف به دریای عمان ایده توسعه و ساخت همه جانبه دهکده ورزشهای آبی ساحلی را مطرح خواهیم نمود. بندر چابهار در قسمت جنوبی استان سیستان و بلوچستان با یکی از بزرگترین منابع آبی کشور (دریای عمان) همجوار است. این همجواری موقعیت ویژه ای را برای بهره برداری های توریستی و تفرجگاهی و انواع ورزش های آبی از سواحل دریای عمان به ویژه در ایام زمستان فراهم می آورد. داشتن دمای مناسب در تمام طول سال تحقق این امر را امکان پذیرتر می نماید. اگر رویای ساخت دهکده ورزشهای آبی-ساحلی تحقق یابد، بدون تردید توسعه استان سیستان و بلوچستان با الگوی از ساحل به خشکی افزایش خواهد یافت. این دهکده در کنار مزیت های اقتصادی برای خطه جنوب کشور، می تواند در افزایش وفاق و همبستگی ملی کمک شایانی نماید.

کلمات کلیدی: دهکده ورزشهای آبی- ساحلی، سواحل جنوبی ایران، گردشگری طبیعی، توریسم، توسعه چابهار

۱- مقدمه

حکومتها در زمانها و مکانهای مختلف جهت توسعه همه جانبه خاک و سرزمین تحت تسلط خود برنامه و استراتژی های مختلف دارند. آنچه مسلم است همه قسمتهای مختلف خاک یک کشور دارای جذابیت کافی برای سکونت نیستند. مناطق دارای آب و هوای نامساعد، مناطق محروم از منابع طبیعی و دور از مراکز شهری و هسته اصلی قدرت، از این دسته می باشند و جهت ایجاد جذابیت سکونت در آنها نیاز به بستر سازی لازم می باشند. لذا حکومتها جهت توسعه این مناطق و به نوعی جلوگیری از توزیع ناهمگون جمعیت در سطح کشور می بایست برای این مناطق برنامه ریزی های هدفمندتری داشته باشند و به نحوی جذابیت لازم را برای سکونت در آنها ایجاد نمایند؛ حتی توسعه همه جانبه آنقدر می تواند برای حکومتها اهمیت داشته باشد که ممکن است به زور نیز متوسل شوند؛ مثلاً در گذشته های نه چندان دور یکی از اهداف کوچ و سکونت اجباری یک گروه و یا قوم در یک ناحیه خاص در این راستا بوده است. سکونت مهاجرین و یا حتی واردات مهاجر در تاریخ زیاد روایت شده است و کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. با پیشرفت جوامع، الگوهای مسکونی نمودن در نتیجه توسعه مناطق فوق دچار تغییر شده است.

نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در راستای تحقق شعارهای عدالت محور خود که روح آنها در قانون اساسی تجلی یافته است برنامه های مختلفی جهت توسعه این مناطق داشته است و امروزه شاهد رونق گرفتن یکی از این مناطق یعنی سواحل جنوبی کشور، علی الخصوص سواحل مکران هستیم. ایجاد اسکله های محلی به فراخور پتانسیل این مناطق انگیزه لازم را برای سکونت و یا ادامه زندگی را بیش از پیش برای مردم بومی فراهم نموده است.

عموماً مردم به امید زندگی بهتر از روستاها به شهرها و از شهرها به مراکز استانها و از مراکز استانها به کلان شهرها مهاجرت می نمایند. با توسعه شهرنشینی این پدیده از دهه ۴۰ در ایران آغاز شد و در دهه ۷۰ به اوج خود رسید. افزایش نجومی جمعیت تهران و مشکلات عدیده این کلان شهر دولت را به واکنش جدی واداشته است. لیکن علیرغم اینکه در کلان شهر تهران مهاجرین با مشکلات عدیده ای دست و پنجه نرم می کنند، بسته های تشویقی دولت نهم و دهم، از قبیل وامهای اشتغال و واگذاری زمین جهت سکونت در شهرستانها نتوانسته است انگیزه لازم را جهت مهاجرت معکوس ایجاد نماید. زیرا در کنار مشکلات اقتصادی و اجتماعی مختلفی برای کسانی که قصد مهاجرت معکوس را دارند، پیچیدگی های روانشناختی انسان و این تئوری که بازگشت به شهر مادری خود یک شکست بزرگ در زندگی تلقی می گردد لذا ترجیح می دهند با سختی های زندگی در این کلان شهر تن دهند. لیکن دولت می تواند در نوعی دیگری از مهاجرت معکوس سرمایه گذاری نمایند که الزاماً شامل بازگشت از کلان شهرها به سرزمین مادری نیست. با این استراتژی بعد روانی مهاجرت معکوس برای افراد داوطلب کم رنگتر خواهد شد بدیهی است اگر زیرساختهای لازم در یک منطقه ایجاد گردد، مهاجرت از اقاص نقاط کشور به آنجا انجام خواهد گردید. بندرعباس از مصادیق شهرهایی است که تحت این الگو توسعه یافته است، تنوع قومی در این شهر به حدی زیاد است که آن را با شهر تهران مقایسه می کنند؛ در کنار تمام پتانسیلهای این بندر استراتژیک ایران، با راه اندازی اسکله کانتینری شهید رجایی و توسعه زیرساختهای لازم بقیه شغل ها و کسب ها به طور خودکار در شهر ایجاد شد و امروز چهره شهر بطور کامل عوض شده است.

استراتژی دولتهای اول بعد از انقلاب جهت جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرها، که مبتنی بر اختصاص امکانات رفاهی از قبیل مدرسه، حمام بهداشتی و یا بهداری به روستاییان بود با شکست مواجه شد. علیرغم احداث چنین زیرساختهایی در روستاها کماکان مهاجرت به شهرها ادامه داشت، زیرا علت اصلی مهاجرت به شهرها در درجه اول عدم امکانات رفاهی نبود، در کنار ابعاد روانشناختی و جامعه شناختی علت اصلی عدم شغل مناسب با درآمد کافی در روستاها بود. بدیهی است اگر روستاییان در رفاه اقتصادی می بودند، خود قادر بودند حمام بهداشتی و امکانات رفاهی برای خود ایجاد نمایند. لذا می توان به جرات گفت استراتژی اصلی جهت توسعه پایدار می بایست بر پایه ایجاد شغل بنا گردد.

با درسهای آموخته از تجربه های قبلی، یکی از مناطق کشورمان که دارای پتانسیل لازم برای توسعه پایدار است، سواحل مکران می باشد. و استراتژیک ترین نقطه این پهنه ساحلی، شهر چابهار است. شهری که علیرغم پتانسیلهای لازم هنوز به توسعه در خور نرسیده است. قدمهایی که در زمان دولت سازندگی جهت توسعه این شهر برداشته شد در دولتهای بعدی ادامه پیدا نکرد و یا بهتر است بگوییم به بهره برداری نرسیدند، تا نمود عینی داشته باشند؛ امید است با اتمام عملیات زیربنایی از قبیل توسعه خط ریلی، توسعه چند فازه اسکله های تخلیه و بارگیری در این بندر استراتژیک همانند بندرعباس شاهد توسعه همه جانبه آن باشیم.

یکی از پتانسیلهای مهم این شهر صنعت گردشگری و تفریحی آن است. که اگر دارای راههای ارتباطی زمینی و هوایی مناسب بود قطعاً زیباییهای بدیع آن گردشگران زیادی را به خود جذب می کرد. [۱] ، [۲] ، [۳] ، [۵]

رویای ایجاد دهکده ورزشهای آبی ساحلی ایران در این بندر اگر تحقق یابد قطعاً از جنبه های مختلف فرهنگی، قومی، ملی چهره این شهر را برای همیشه دگرگون خواهد نمود و شاهد توسعه روزافزون استان سیستان و بلوچستان که یکی از محرومترین مناطق این سرزمین است خواهیم بود. در این روش توسعه از سواحل آغاز و سپس به داخل خشکی ادامه می یابد و گردوغبار محرومیت از این استان زدوده خواهد شد. در این مقاله به تشریح و بسط این ایده می پردازیم و موضوع را از جنبه های مختلف واکاوی می کنیم.

۲- ویژگیهای سواحل ایران مشرف به دریای عمان

سواحل جنوبی ایران مشرف به دریای عمان از تنگه هرمز آغاز شده و تا دهانه اقیانوس هند ادامه پیدا می کند. این پهنه ساحلی به طول بالغ بر ۶۰۰ کیلومتر یکی از بکرترین و زیباترین سواحل ایران را تشکیل می دهند. جاذبه های طبیعی از قبیل موجهای ساحلی زیبا، سواحل ماسه ای و ... محبوبترین منابع گردشگری پس از درنظر گرفتن ویژگیهای آب و هوایی می باشد. تماشای موجهای خروشان دریا در فصل مونسون که مقارن با سفرهای تابستانی ایرانیان می باشد هر بیننده ای را به وجد می آورد.

در کناره های این دریا به خصوص در قسمت جنوبی چابهار صخره های بزرگی بر اثر پیشروی آب دریای عمان و فرسایش سنگ های رسوبی به وجود آمده اند که خلل و فرج ناشی از فرسایش آب در آن ها چشم اندازهای بسیار زیبایی را ایجاد کرده است. از این قسمت به خصوص در هنگام غروب آفتاب می توان به عنوان یکی از زیباترین سواحل ایران یاد کرد. ذکر جزئیات جاذبه های گردشگری این منطقه خارج از این مقاله می باشد و صرفاً به ذکر عنوان آنها اکتفا می شود:

- سرزمین همیشه بهار؛ چابهار هر چهار فصلش بهار است و بدین روی «چهار بهار» یا چابهار می خوانندش؛ یعنی سرزمین همیشه بهار.
- خنکترین در تابستان و گرمترین در زمستان؛ چابهار هم عرض جغرافیایی و هم آب و هوا با بندر میامی در شبه جزیره فلوریدای امریکا است. وزش بادهای موسمی، موسوم به «مونسون» در چابهار سبب شده است تا این بندر در تابستان، خنکترین و در زمستان، گرمترین بندر جنوبی ایران و دمای آن تنها بین ۵/۱۰ تا ۳۴ درجه سانتی گراد در نوسان باشد. این دما باعث ایجاد یکی از متنوعترین پوششهای گیاهی و گونههای جانوری در چابهار شده است کسانی که در مردادماه به بندر جنوبی ایران سفر کرده اند، با ورود به این شهر در این فصل شگفت زده خواهند شد، در اوج گرمای تابستان، هوای بهاری بر آسمان این منطقه حکمفرما است، امواج خروشان دریا در این فصل دیدنی است.
- سواحل صخره ای و ماسه ای؛ جلوه گاه طنازی آب و باد و خاک
- تالاب لیبار؛ خفته در میان دو کوهی استوار
- کوههای آریا موسوم به کوههای مریخی
- درخت انجیر معابد؛ گوهری پربها در هوای تفتیده جنوب
- جنگل های حر؛ جنگل بدیع پرندگان
- گاندو؛ بزرگترین خزنده ایرانی
- تپه گل فشان [۱]، [۷]، [۸]، [۹]

۳- نحوه توسعه فعالیت ورزشی در سواحل

منظر زمینی، دریایی و هوایی خاص همگی میتوانند منبع توسعه ورزش باشند. در سالهای اخیر، ویژگی های مختلف و متنوع زمین، هوا و دریایی باعث ایجاد تعاریف جدید از تجارب ورزشی و حتی ایجاد ورزشهای جدید یا توسعه ورزش های قدیمی شده است. اثر گردشگری ورزشی بر توسعه

ورزش، به جاذبه های طبیعی ای مربوط می شود که در حال حاضر وجود دارند و باعث میشوند که گردشگران به آنها توجه داشته باشند. مناطق دریایی و ساحلی به دلیل ویژگی هایی که دارند، یکی از اینگونه جاذبه های طبیعی محسوب میگردند. با توجه به اینکه بشر ذاتاً تمایل به جلو رفتن، به عمق رفتن، بالا رفتن و سریعتر رفتن دارد، اشکال مختلفی از ورزش بوجود می آیند که اغلب بر پایه گردشگری هستند. یک مثال عالی در این زمینه موج سواری و موج سواری بادبانی است. مناطق ساحلی و دریایی که دارای موجهای نسبتاً بلند و بادهای نیمه شدید باشند، یک زمینه بسیار خوب برای پرداختن به این نوع ورزش ها هستند. البته بایستی توجه داشت که در توسعه این گونه ورزشهای جدید که بر پایه جاذبه های طبیعی هستند، نقش توسعه تکنولوژی و تجهیزات ورزشی اهمیت زیادی دارد. بنابراین، در نتیجه وجود منابع طبیعی در جهان، ورزشهای زمینی، هوایی و دریایی همچنان در حال توسعه هستند. گردشگری نیز به همین منابع وابسته است. با توجه به اینکه این منابع محدود است، برای حفظ رابطه بین ورزش و گردشگری و تداوم رشد و توسعه آنها، بایستی به حفظ محیط طبیعی و اینگونه منابع اهمیت ویژه داد. در این زمینه، حفاظت از حیات وحش در محیطهای دریایی به ویژه حیوانات دریایی میتواند منجر به توسعه گردشگری و ورزش گردد. برای مثال در جزایر هاوایی برنامه هایی تدارک دیده شده است تا از انقراض نسل لاکپشتهها جلوگیری گردد. این برنامه ها منجر به حفظ و افزایش تعداد لاکپشتهها در این جزایر گردید و اکنون غواصی که یکی از اقسام گردشگری ورزشی است، جهت بازدید از لاک پشتهها به یک جاذبه پرطرفدار تبدیل شده است [۶].

۴- توسعه ورزش در نتیجه بازدید از جاذبه های طبیعی

ورزشهایی که به منابع و جاذبه های طبیعی ساحلی و دریایی وابسته اند، مهمترین بخش مورد توجه در این زمینه محسوب می شوند زیرا در اینگونه ورزش ها، شرکت کنندگان مجبورند به محلی غیر از محل زندگی خود مسافرت کنند. شرکت فعال در ورزش در زمان تعطیلات یا در بین مسافرتها کاری، یکی از مهمترین بخشهایی است که براساس آن ورزش میتواند توسعه پیدا کند. به عنوان مثال، یادگیری غواصی با لوله تنفسی و با کپسول هوا، یادگیری و پرداختن به جت اسکی از مواردی هستند که در اثر بازدید گردشگران از منابع و جاذبه های طبیعی در ساحل و دریا توسعه می یابند. همچنین بازدید از جاذبه های طبیعی زیر دریا از طریق غواصی یکی از اقسام گردشگری ورزشی پرطرفدار است. بازدیدکنندگان با هدف قایقرانی، موج سواری بادی، اسکی روی آب، ماهیگیری، غواصی یا حتی آب بازی در آبهای گرم و شفاف به این مکان سفر می کنند.

در پهنه گسترده سواحل دریای عمان بخصوص مناطقی از قبیل چابهار به دلیل داشتن جزایر مرجانی و عمق نسبتاً مناسب آن در بسیاری از بخش های ساحلی، امکان پرداختن به بسیاری از فعالیتهای ورزشی ویژه و مرتبط با طبیعت توسط گردشگران وجود دارد. ساحل دریا بزرگ در چابهار بخصوص در فصل موسوم دارای پتانسیل لازم برای موج سواری و در فصول آرام سال قایقهای تفریحی بادبانی می توانند فعالیت نمایند. والیبال ساحلی، ماهیگیری، جت اسکی، اسکی روی آب، راهپیمایی ساحلی و همگی در این مقوله جای می گیرند. کوههای موسوم به کوههای مریخی در ۷۰ کیلومتری چابهار یکی از بی نظیرترین مناظر طبیعی در کره زمین می باشد که مانند آن کمتر در جاهای دیگر یافت می شود. توسعه روز افزون بسیاری از این ورزشها مستقیماً با توسعه آن به عنوان یک فعالیت گردشگری ورزشی در ارتباط است. در این زمینه عواملی مانند مناسب بودن وضعیت ساحلی و دریایی، آب و هوا، دسترسی و هزینه دارای اهمیت زیادی هستند.

تقاضای گردشگران جهت استفاده از محیط طبیعی مانند ساحل و دریا برای فعالیت بدنی موجب ساخت امکانات رفاهی و دیگر زیرساختها برای دسترسی و استفاده از آنها شده است. مواردی مانند پارکینگهای اتومبیل، توالی ها، مکان های اقامتی و غذاخوری، تابلوهای راهنمای جاده، راهسازی و تاسیسات ویژه فعالیتهای خاص مانند اسکله ها، قایق و کشتیها، ایجاد مکان های امن دریایی برای شنا، غواصی، ماهیگیری، قایقرانی و غیره، حتی در مکانهای دور از دسترس در حال افزایش است. که همگی از پتانسیل لازم را برای ایجاد مشاغل جدید در این مناطق می باشند. [۶]

۵- توسعه ورزش با برگزاری برنامه های ورزشی در مناطق ساحلی و دریایی

رشد و رواج روزافزون مسافرتها تفریحی مرتبط با ورزش و رواج شیوه زندگی فعال باعث شده است که مردم حتی در مسافرت به ورزش علاقمند شوند. لذا شهرهای مختلف جهان در به دست آوردن حق میزبانی بازیهای المپیک و مسابقات قهرمانی جهان در رشته های ورزشی مختلف رقابت می کنند و رقابت شدیدی جهت برگزاری روی دادها بین جوامع مختلف وجود دارد. اینگونه رویدادهای ورزشی مستلزم برنامه ریزی های زیاد و هزینه های هنگفتی است که بایستی قبل از تقاضای میزبانی، با دقت بازدهی های اقتصادی آنها از طریق روشهای پژوهشی نظام مند مشخص گردد. از این رو با توجه به اقبالی که نسبت به ورزشهای آبی وجود دارد، دولت می تواند در راستای توسعه همه جانبه سرزمین خود و افزایش اقتدار بر سواحل جنوبی با ایجاد زیرساختهای لازم در این مناطق از قبیل دهکده بازیهای المپیک ساحلی رویدادهای مهم ورزشی ساحلی را در سطح کشور، حتی سطح بین المللی برگزار نماید و با جذب گردشگر ورزشی از فواید اقتصادی و فرهنگی آن نیز بهره مند شود [۶].

۶- میزبانی جهت اردوهای تیمهای مختلف

اگر دهکده بازیهای آبی- ساحلی ایجاد شود. علاوه بر مسابقات رسمی در سطح کشور که ممکن است بصورت سالیانه برگزار شود و یا مسابقات بین المللی که ممکن است هر چندین سال یکبار برگزار شود. این مکانهای ورزشی در تمام دوره ها می تواند مورد بهره برداری قرار گیرند. تیمهای

مختلف ورزشی جهت برگزاری اردوهای خارج از کشور هزینه های زیادی متحمل می شوند. اگر دهکده بازیهایی ساحلی مجهز به امکانات مناسب گردند. با توجه به جاذبه های توریستی و گردشگری که در بالا اشاره شد بخصوص در فصول سرد سال که مناطق ساحلی آب و هوای ایده آل دارند می تواند میزبان این تیمها گردد. بدین ترتیب از خروج ارز از کشور نیز جلوگیری می شود. همچنین این دهکده می تواند میزبان بازیهایی چندجانبه نیز باشد. ایده برگزاری مسابقاتی از قبیل جام حذفی فوتبال با الگویی جدید نیز در این خصوص قابل بررسی می باشد.

۷- تاثیر مسابقات بین المللی از جنبه های مختلف

در ذیل سعی دارم به واکاوی تاثیرات رویدادهای بین المللی ورزشی بر اقتصاد، فرهنگ و سیاست کشور میزبان داشته باشیم. گرچه برگزاری مسابقاتی در سطح بین المللی نیاز به زیرساختهای سخت افزاری و نرم افزاری کلان دارد که قطعاً تا آماده سازی این زیرساختها راه درازی در پیش است. اما می توان با مقایسه ای تاثیرات برگزاری ورزشهای آبی-ساحلی در سطح ملی و تاثیر آن را بر منطقه که میزبان این مسابقات خواهد بود را نیز مدنظر قرار داد.

در ذیل سعی می شود این شبیه سازی بر اساس بهره برداری های مختلف میزبانان مسابقات المپیک از این رویداد مهم ورزشی انجام گردد. رویدادهای ورزشی در سطح بالا بخصوص زماینکه به صورت جامع و دوره ای برگزار می گردند همواره تحت تاثیر تفکرات و ایدئولوژیهای اجتماعی، سیاسی و نیز پیشرفت های فنی بوده که به نوعی توانسته تغییرات اساسی در آن ایجاد نماید. همواره استفاده ابزاری از این رویداد توسط کشورها و گروه های مختلف مورد توجه بوده است. بازیهایی در این سطح نمایش قدرت اقتصادی، سیاسی و فرصتها است. میزبانی بازیها به دلیل تمرکز شدید رسانه ای که بازیها را همراهی می کند، می تواند راهی برای عرضه دیدگاه سیاسی باشد. نظام فاشیستی آلمان در المپیک ۱۹۳۶ برلین تبلیغات وسیعی به راه انداخت. در طول دوران جنگ سرد هر دو المپیک ۱۹۸۰ مسکو و ۱۹۸۴ لس آنجلس توسط اتحاد جماهیر شوروی و آمریکا برای نشان دادن قدرت اقتصادیشان مورد استفاده قرار گرفت .

کره جنوبی از بازیهای ۱۹۸۸ سئول برای نشان دادن بلوغ اقتصادی و سیاسی اش استفاده کرد. المپیک پکن در ۲۰۰۸ به عقیده بسیاری به عنوان ابزاری برای پذیرش سیستم سیاسی چین در جامعه جهانی خصوصاً توسط مردم و پاسخی به انتقاد عدم رعایت سیستماتیک حقوق شهروندی نظام حاکم و طریقی برای نمایش رشد اقتصادی اش استفاده شد. گروهانگیری و کشته شدن چند تن از اعضای کاروان ورزشی اسرائیل در المپیک ۱۹۷۲ مونیخ حادثه پراهمیتی در تاریخ المپیک بود .

با این حال وجه بارزی که در میان جنبه های مختلف این رویداد خود را بیشتر نمایان می سازد، اهمیت اقتصادی آن است که به طور قابل توجهی افزایش یافته است و عمدتاً ناشی از افزایش اهمیت این رویداد و فراگیر شدن آن و نیز تحول در ارتباطات و گسترش رسانه های جمعی است. در میان جنبه های مختلف اقتصاد سیاسی بازیهای المپیک، موشکافی جوانب اقتصادی بازیها برای کشور میزبان دارای اهمیت ویژه ای است. مطالعاتی که روی اهمیت اقتصادی بازیهای المپیک، بر کشورهای میزبان انجام گرفته نشان می دهد که تا قبل از المپیک ۱۹۸۴ لس آنجلس اثرات اقتصادی چندانی مشاهده نمی شد. بعد از المپیک ۱۹۸۴ بود که اثرات اقتصادی این رویداد مورد توجه قرار گرفت .

اهمیتی که عمدتاً خود را در تغییرات ساختاری همچون سرمایه گذاری های زیربنایی، توریسم و گسترش تسهیلات توریستی، ورزشی و اثرات قابل ملاحظه روی اشتغال و درآمد، منافع حاصل از حامیان مالی بین المللی و قراردادهای فروش حق پخش تلویزیونی بازیها نشان می دهد . همچنین این رویداد می تواند پایه و اساسی را برای بازتوسعه و نوسازی زیربنای اقتصادی، اجتماعی همان گونه که در المپیک بارسلون ۱۹۹۲ و در المپیک پکن ۲۰۰۸ در چین اتفاق افتاد، فراهم آورد. هر چند این فرآیند بازتوسعه به دلیل ساختارهای اقتصادی، اجتماعی از سوی برخی شهروندان مورد این انتقاد قرار گرفته که لزوم سرمایه گذاری در بخش های ضروری تری نیز وجود دارد! اهمیت و فراگیری این رویداد ورزشی سیاست گذاران کشورهایی که میزبانی این بازیها را عهده دار بوده اند و نیز کشورهایی را که تمایل به میزبانی دارند با چالش هایی مواجه می کند که منتج از هزینه فرصت میزبانی این بازیها است. در این زمینه سیاست گذاران باید سوال هایی اساسی را پاسخ دهند: آیا منافع ناشی از این رویداد هزینه های سرسام آور میزبانی را پوشش می دهد؟

نحوه تامین مالی هزینه ها باید از بخش خصوصی باشد یا عمومی و نیز این تامین مالی باعث انتقال و گرفته شدن منابع از بخش های اساسی اقتصاد همچون خدمات و آموزش نمی شود؟ آیا نیاز به افزایش مالیات برای تامین هزینه ها وجود دارد، از چه کسی باید گرفته شود و تاثیرات آن بر ساختار اقتصادی، اجتماعی چیست؟

افزایش فزاینده هزینه های برگزاری این رویداد فرصت میزبانی را برای کشورهای در حال توسعه فراهم می کند؟ و نیز پرسش های دیگری که ناشی از اثرات این رویداد بر ساختارهای اقتصادی، سیاسی و اجتماعی است که برای پاسخ به آن نیاز به فهم اقتصاد سیاسی این رویداد مهم ورزشی است . با نگرشی که به بازیهایی المپیک داشتیم ملاحظه گردید که این رویداد بی نظیر ورزشی چه تاثیرات و پیامدهایی را به همراه دارد، لذا نباید از تاثیر برگزاری مسابقاتی از قبیل المپیاد ورزشهای آبی ساحلی در سطح ملی و یا بین المللی نیز غافل شد. [۱۰]

۷- نتیجه گیری

ایران با توجه به جاذبه های جغرافیایی، فرهنگی باستانی متنوعی که در اختیار دارد یکی از ۱۰ کشور اول جهان از نظر جذابیت های گردشگری است. در این زمینه با توجه به این که کشورهای بسیاری وجود دارند که فاقد منابع آبی و دریایی قابل استفاده هستند و پژوهشها نشان داده است که منابع دریایی و ساحلی، دومین جاذبه مهم در گردشگری پس از آب و هوا است. [۶] لذا به دلیل اینکه کشور ما از نظر آب و هوایی جزء مناطق گرم جهان است، منابع آبی قرار گرفته در شمال و جنوب کشور یک نقطه قوت برای استفاده از آن جهت جلب گردشگران محسوب میگردد.

سواحل جنوبی ایران به دلیل داشتن چند ویژگی مهم از این نظر دارای اهمیت بیشتری است. اول به دلیل وجود آب و هوای گرم که انواع فعالیتهای تفریحی دریایی را در اکثر فصول سال امکان پذیر می سازد. دوم به دلیل اتصال آن به آبهای آزاد و زیبایی و تمیزی سطحی و زیرسطحی آن که امکان بهره مندیهای مختلفی را از آن به وجود آورده است

بنابراین با توجه به ویژگیهای مختلف و متنوعی که مناطق ساحلی و دریایی ایران مشرف به دریای عمان دارند از جمله ساحل زیبا، تمیز و طولانی و عمق مناسب برای غواصی و نیز قایق و کشتیرانی، تنوع زیست محیطی، امکان احداث تاسیسات رفاهی، خدماتی و ایجاد تفریحگاههای مصنوعی و طبیعی، وجود ذخایر زیرآبی غنی و زیبا میتوان اقدام به توسعه گردشگری، گردشگری ورزشی و نهایتاً ورزش این مناطق نمود. از آنجا که ورزشهای دریایی و ساحلی به عنوان یک تفریح در حین گردشگری بسیاری از گردشگران کشورهای جهان به ویژه کشورهای توسعه یافته دارای اهمیت است در مقصدهای گردشگری ورزشی، ورزشهای جدید و نزدیک به طبیعت مورد استقبال بیشتری قرار میگیرند. بنابراین ورزشهایی مانند موجسواری، موج سواری بادبانی، قایقرانی بادبانی و موتوری، جت اسکی، اسکی روی آب، والبال و فوتبال ساحلی، راهپیمایی ساحلی، سه گانه، اسب سواری در ساحل، غواصی با کپسول و بدون کپسول، بادبانی در خشکی، و حتی انجام بسیاری از ورزشهایی که میتواند در ساحل انجام داد مانند بدمینتون، ورزشهای رزمی و کشتیهای محلی و امثال آن، قابلیت جذب گردشگر به ویژه گردشگران خارجی را در مناطق ساحلی و دریایی ایران را دارند. همچنین با ایجاد امکانات و تاسیسات تفریحی مصنوعی در طول سواحل، و نیز ایجاد جذابیت برای ورزشهایی مانند غواصی، برگزاری مسابقات و تورهای ورزشی مختلف مانند مسابقات جت اسکی، مسابقات رالی دریایی، والبال و فوتبال ساحلی، موج سواری بادی، اسکی روی آب، سه گانه و غیره و حتی ایجاد امکان آموزش و یادگیری آنها، میتوان میزان جذابیتها را افزایش داد.

جمع این اقدامات می تواند در توسعه سواحل جنوبی کشور علی الخصوص شهر چابهار کمک نماید و همان طور که اشاره شد زمینه لازم برای توسعه استان سیستان و بلوچستان فراهم خواهد شد. بدیهی است این توسعه همه جانبه عرصه را بر پدیده های مخربی از قبیل قوم گرایی، فرقه گرایی ناامنی های منطقه ای تنگ خواهد نمود. و اقتدار جمهوری اسلامی ایران بر این خطه مهم دریایی بیش از پیش تحقق خواهد یافت.

در پایان ذکر این نکته نیز ضروری است که جنبه مهم دیگری که می بایست در مکان یابی و توسعه مکانهای گردشگری، تفریحی و محل احداث اماکن ورزشهای آبی-ساحلی مدنظر قرار گیرد، جنبه فرهنگی، حساسیتهای مذهبی حاکم بر منطقه، همچنین امنیت روانی است. قطعاً امنیت زیر ساخت اولیه جهت شروع هرگونه فعالیت اقتصادی، فرهنگی و ... است. بخصوص زمانیکه قرار است این زیرساختها بوسیله سرمایه گذاری بخش خصوصی توسعه یابد اهمیت آن دوچندان می شود. متأسفانه همواره سایه تاری از بی امنیتی بر اذهان کسانی که برای اولین بار وارد این منطقه می شوند وجود دارد، که امید است با اقدامات بجای نهادهای مرتبط این گرد و غبار زودتر از اذهان زدوده شود و زلال امنیت و آرامش مانند شفافیت آب سواحل مکران بر اذهان جریان یابد.

مراجع:

- ۱- اسماعیلی رضا، صابرحقیقت اکرم، ملبوسی شراره، ارزیابی شرایط اقلیم آسایشی بندر چابهار در جهت توسعه گردشگری، چهارمین کنگره بین المللی جغرافییدانان جهان اسلام، زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان، ۱۳۸۹
- ۲- جمالی میثم، ارزیابی نقش ژئوتوریسم در توسعه پایدار استان سیستان و بلوچستان، همایش ملی بوم های بیابانی، گردشگری و هنرهای محیطی نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، ۱۳۹۰
- ۳- ذوالفقاری حسن، حیدری فاطمه، تحلیلی بر ویژگیهای زیست اقلیم انسانی و اقلیم توریستی سواحل جنوبی ایران، چهارمین کنگره بین المللی جغرافییدانان جهان اسلام زاهدان، دانشگاه سیستان و بلوچستان، ۱۳۸۹
- ۴- شهرکی علیرضا، چراغی مجیب الرحمان، ضرورت تسریع دراتصال بندرچابهار به شبکه ریلی کشور در راستای کریدور شمال-جنوب، یازدهمین همایش بین المللی حمل و نقل ریلی، تهران، انجمن حمل و نقل ریلی، ۱۳۸۸
- ۵- صالحی پور علیرضا، هاشمی مرتضی، بررسی پتانسیل های منطقه چابهار به عنوان یک ژئوپارک، بیست و پنجمین گردهمایی علوم زمین، تهران، وزارت صنایع و معادن، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، ۱۳۸۵

6- www.persiangulf-co.ir/upload/file/g.pdf

7- <http://www.tabnak.ir/fa/news/223811>

8- <http://chabahar.org/jazebe1.html>

9- <http://www.freezones.ir/default.aspx>

10- <http://khedmat.ir/vdciw3az.t1au52bcct.html>